

سخنرانی گراهام وارد (Graham Ward) رئیس فدراسیون بین‌المللی حسابداران (IFAC) در کنفرانس سالانه انجمن حسابداران خبره انگلستان و ویلز (ICAEW) به مناسبت یکصد و بیست و پنجمین سالگرد تاسیس این انجمن

انجمن یادشده یکی از بنیانگذاران فدراسیون بین‌المللی حسابداران در سال ۱۹۷۷ بود که امروز ۱۶۳ سازمان حسابداری و سازمانهای مرتبط با حسابداری در ۱۱۹ کشور جهان در آن عضویت دارند و مجموعاً بیش از دو میلیون حسابدار را در بر می‌گیرد.

ماموریت فدراسیون

فدراسیون بین‌المللی حسابداران در جهت تامین منافع عمومی، به تقویت حرفه جهانی حسابداری و مشارکت در ایجاد اقتصادهای ملی قدرتمند از طریق ایجاد و افزایش تبعیت از استانداردهای حرفه‌ای با کیفیت، افزایش همسان‌سازی بین‌المللی این گونه استانداردها و اظهار نظر درباره موضوعات مرتبط با منافع عمومی در مواردی که نظر کارشناسی حرفه‌ای بیشترین مصداق را دارد، می‌پردازد.

امروز از من خواسته شده است تا درباره آینده حرفه حسابداری صحبت کنم. با آنکه موفقیت گذشته ما به عنوان یک حرفه، زیربنای خوبی برای آینده به شمار می‌آید، اما پیشبینی آینده به طور ساده با نگاه کردن به گذشته با این فرض که شرایط پایدار می‌ماند، درست همانند راندن یک خودرو و تنها با نگاه کردن به آینه عقب آن است.

شرایط مطمئناً ثابت نخواهد ماند. محیطی که ما در آن کار می‌کنیم در طی سالهای اخیر به طور شگرفی تغییر کرده است و ما احتمالاً تغییرات مهم بیشتری را در سالهای آینده شاهد خواهیم بود. وظیفه ما در تامین منافع عمومی، نگاه درست به آینده است، در عین حال که مطمئن باشیم آموزه‌های تاریخی را فراموش نمی‌کنیم.

ماموریت فدراسیون برای آینده حرفه حسابداری اهمیت اساسی دارد زیرا حرفه حسابداری تنها و تنها در صورتی که در خدمت منافع عمومی باشد و خدمتش به چشم بیاید، آینده‌ای خواهد داشت. امروز خواهیم دید که حرفه حسابداری چه آینده‌ای می‌تواند داشته باشد و فدراسیون در تحقق آینده موفق حرفه چه کاری می‌کند. من از شما دعوت می‌کنم درباره سه روند جهانی مرتبط با هم بیندیشید.

Graham Ward ✍

ترجمه: حمیدرضا علمشاهی

آینده حرفه حسابداری

نخست، ماهیت روابط تجاری با تغییر در معادلات اقتصادی و نهایتاً تغییر در قدرت سیاسی-جغرافیایی میان غرب و شرق به ویژه با خیزش چین و هند تغییر خواهد کرد. ما پیش از این، توفیق و جنبش اقتصادهای آنها را شاهد بوده ایم. هر دو این کشورها از مزیت‌های زیادی برخوردارند-یک بازار داخلی بزرگ با موانع قومی محدود، توانایی گسترش مخارج پژوهش و توسعه، سرمایه گذاری انبوه در آموزش و فناوری و نیروی کار پرتحرک و آموزش دیده.

اتحادیه اروپا (EU) در مقایسه با چین و هند کوچک است. در واقع جمعیت هر یک از این کشورها به تنهایی بیشتر از مجموع جمعیت اروپا و ایالات متحده است.

دوم، این انتقال یک اثر بعدی بر عملکرد تجاری و گزارشگری خواهد داشت. به دلیل اینکه روابط تجاری موجود در شرق، همان گونه که بسیاری از ما آن را بی واسطه تجربه کرده ایم، به طور غالب مبتنی بر روابط است نه بر معاملات؛ این موضوع تغییر مهمی در ادراک غرب است. در همان حال که معیارهای تصمیم‌گیری، انتظارات و ارزشهای جامعه تغییر می کنند، ما نیازمندیم تا نگاه دقیقتری به توسعه گزارشگری مالی و غیرمالی بیفکنیم.

سوم، این ضرورت که جهان توسعه یافته باید کار بیشتری برای کمک به جهان در حال توسعه بکند تا از جهانی سازی به طور واقعاً منصفانه سود ببرد، به موضوع اصلی برای ثبات مالی جهانی تبدیل خواهد شد. پرواضح است که این هدف از جنبه اخلاقی و معنوی فی نفسه صحیح است. حسابداران حرفه‌ای در مواردی که تخصص ما ارزش بیشتری دارد، با ایجاد فضای سرمایه گذاری حاکی از اعتماد و حمایت از تقویت موسسه‌ها و عملکردسازمانی در سراسر جهان مشارکت خواهند داشت.

من در این باور که این موارد مهم هستند تنها نیستم. این موارد را همچنین رهبران دولتی و تجاری، تدوین کنندگان استانداردهای بین المللی، مراجع تنظیم مقررات، و موسسه‌های بین المللی توسعه و تامین مالی، پذیرفته اند.

حرفه ما از لحاظ تاریخی مسئول گسترش دانش مالی و کمک به دیگران در سراسر جهان جهت ظرفیت سازی برای موفق شدن بوده است. رشد حرفه منعکس کننده میزان رشد بازارهای سرمایه است و به طور روشن-در تجارت، حرفه و بخش عمومی-ما به عنوان

کسانی که کاملاً با موضوع توسعه و حفظ زیرساخت مستحکم مالی و موسسه‌های پایدار و قابل اعتماد مرتبط هستیم، شناخته می شویم. تردیدی نیست که یک حرفه حسابداری نیرومند برای موفقیت اقتصادی هر کشوری ضروری است. موضوعی که در تمام کشورها در سراسر جهان مشترک است و بنابراین صحیح است که ما چنین موضوعاتی را در سطح جهانی مورد خطاب قرار می دهیم؛ همچنان که ما از طریق فدراسیون بین المللی حسابداران و نیز به طور محلی این کار را انجام می دهیم.

واکنشهای مانه تنها برای آینده حرفه حسابداری بلکه به عنوان بخشی از مسئولیت‌مان برای آینده جوامعی که در آن کار و زندگی می کنیم، مهم است. حرفه ما متشکل از افراد است. آنچه ما را متحد می سازد تنها تخصص فنی مشترک نیست بلکه تعهد مشترک افراد است: تعهد مشترک حسابداران به مجموعه‌ای از ارزشهای مشترک، هدفهای مشترک و رسالت خدمت به منافع عمومی.

آری، ما نیاز داریم تا فشارهای رقابتی را در نظر بگیریم؛ به عنوان مثال با حفظ صلاحیت‌مان از طریق بهبود حرفه‌ای مستمر، با نشان دادن تعهدمان به شفاف سازی و کیفیت، با ارائه خدمات مربوط و مورد نیاز و با معرفی خودمان به عنوان افراد حرفه‌ای بازار گرا. اما پیش از این، ما نیاز داریم تا به مقصود اصلی خود یعنی خدمت به منافع عمومی، وفادار بمانیم. تهیه کنندگان حسابها می بایست از درستی صورتهای مالی مراقبت کنند. موسسات حسابرسی می بایست از یک طرف به چالشهای اداره کردن موسسه و در نتیجه جذب افراد با کیفیت بالا در حرفه پاسخ دهند و از طرف دیگر از کیفیت، درستی و ارزش حسابرسی مراقبت کنند. حسابداران در بخش عمومی می بایست از درستی روابط میان دولت و شهروندانشان مراقبت کنند.

واکنش ما به روندهایی که من پیرامون آنها صحبت کرده ام، به سه چیز بستگی دارد:

- اطمینان از اینکه ما منافع عمومی را در هر بخشی که در آن کار می کنیم، در سرلوحه فعالیت‌هایمان قرار می دهیم،
- تاکید بر اهمیت اخلاق حرفه‌ای در هر کاری که انجام می دهیم و توسعه اخلاق حرفه‌ای در سرتاسر زنجیره گزارشگری مالی، و
- پشتیبانی از عملکرد سازمانی با جهانی فکر کردن و نه فقط درباره حرفه خودمان، بلکه در قالب استانداردهای جهانی که اطلاعات

شفاف و سودمند را برای تصمیمگیری ارتقای دهد.

منافع عمومی

پیش از هر چیز، اجازه دهید منافع عمومی را مورد توجه قرار دهیم. وضعیت خوب و کارکرد انجمنهایی مانند انجمن حسابداران خبره انگلستان و ویلز و اثربخشی آینده حسابداران حرفه‌ای در صنعت، در حسابرسی، در بخش عمومی و در دانشگاه حیاتی هستند.

فدراسیون بین‌المللی حسابداران از طریق برنامه رعایت خود که بخشی از تعهدات اعضاست، می‌تواند میزان کوششهای اعضای خود را در ترغیب عملکرد کیفی حرفه و نظارت بر آن به نمایش بگذارد. این برنامه نشان می‌دهد که ما به شفاف‌سازی در حرفه و ترویج استانداردهای بالا برپایه جهانی در جهت منافع عمومی پایبندیم.

امروز ما می‌پذیریم که مشارکت گسترده در استانداردهای بسیار مهم است تا در نتیجه همه اشخاصی که نیازمند استفاده از استانداردها و اتکای به آنها هستند، خریدار آن باشند. این امر ضروری است زیرا هم‌اکنون استانداردهای به‌عنوان فعالیتی کاملاً مربوط به منافع عمومی شناخته می‌شود. مطمئناً، اصلاحات انجام شده در فدراسیون به این منظور طراحی شده است تا شفافیت را تضمین کند و از این طریق در فرایند استانداردسازی اعتماد پدید آورد و اطمینان دهد که تردیدی در این موضوع نیست. ما باید با مراجع تنظیم مقررات، یعنی کسانی که ما در علل دستیابی به گزارشگری مالی مطلوب سهیمند، همکاری کنیم. راههای گوناگونی برای انجام این کار وجود دارد. به عنوان مثال در بریتانیا این همکاری از طریق شورای گزارشگری مالی (FRC) که شامل نمایندگان دولت، تجارت، سرمایه‌گذاران و حرفه حسابداری است، صورت می‌پذیرد. در شکل بین‌المللی نیز یک هیئت نظارت بر منافع عمومی با همکاری مراجع تنظیم مقررات و نهادهای بین‌المللی از سوی فدراسیون ایجاد شده و بر استانداردهای فدراسیون و همچنین رعایت مقررات به وسیله اعضا نظارت می‌کند و به این ترتیب ما همکاری نزدیک سرمایه‌گذاران، مراجع تنظیم مقررات، تهیه‌کنندگان صورتهای مالی و دیگران را در فرایند استانداردگذاری به عنوان مثال از طریق شورای گروه مشورتی

حرفه ما
از لحاظ تاریخی
مسئول گسترش دانش مالی و
کمک به دیگران
در سراسر جهان جهت ظرفیت‌سازی
برای موفق شدن
بوده است

(CAG) وابسته به هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابرسی و اعتباردهی (IAASB) که ریاست آن کاملاً مستقل است، به دست آورده‌ایم.

مانباید هرگز فراموش کنیم که چرانیازمند استانداردهای بالای گزارشگری مالی هستیم، و این که شفاف‌سازی برای پاسخگویی به سرمایه‌گذاران بسیار مهم است و اقدامات همه افراد در زنجیره تامین گزارشگری مالی را در ایجاد فضای مطمئن سرمایه‌گذاری جهت می‌بخشد. اقدامات سرمایه‌گذاران بر همه شهروندان اثر می‌گذارد. به عنوان مثال، از طریق تخصیص سرمایه به کسب و کار و براساس آن بر مشاغل و تامین اطمینان بخش مزایای بازنشستگی.

تحولات گزارشگری

با اشاره مجدد به تحولات در مناسبات شرق و غرب، تجارت مبتنی بر روابط به جای تجارت مبتنی بر معاملات، مباحث خاص خود را مطرح خواهد ساخت. در حال حاضر، صورتهای مالی، معاملات و نتایج معاملات را گزارش می‌کنند. در آینده، شرکتها به علاوه ناگزیر خواهند بود روابط خود را، احتمالاً از طریق گزارشگری توصیفی، گزارش کنند. هم‌اکنون شاهد گذر به سمت گزارشگری توصیفی هستیم؛ به عنوان مثال از طریق «گزارش بررسی مالی و عملیاتی». این موضوع تقریباً در ابتدای راه است و کمیته حسابداران حرفه‌ای در کسب و کار (PAIBC) وابسته به فدراسیون بین‌المللی حسابداران به این عرصه وسعت خواهد داد.

توسعه زبان گزارشگری تجاری (XBRL) برای گزارشگری همچنان بااهمیت بسیار زیاد باقی خواهد ماند. حسابداران توسعه پایدار که به پروژه گزارشگری توصیفی ایفک مربوط می‌شود، عزم بیشتری را ایجاد خواهد کرد.

حسابداری توسعه پایدار که انجمن، رهبری فکری ارزشمندی را در آن عرصه فراهم می‌سازد، شامل تشخیص هزینه‌ها و منافع پنهان (یا نامشهود) و همچنین مشهود تصمیمات است؛ دیدن اینکه چگونه تصمیمات امروز بر نتایج و عملکرد آینده تاثیر خواهند گذاشت. به طور مرسوم ما در صورتهای مالی درآمدها و هزینه‌هایی را که برعهده سازمان است محاسبه می‌کنیم.

حسابداری توسعه پایدار شامل محاسبه درآمدها و هزینه‌ها از جمله عواقب غیرمالی است که متوجه دیگر افراد جامعه می‌شود. ایجاد معیارهای حسابداری معتبر در این رابطه از جنبه مفهومی بسیار دشوار است ولی می‌بایست انجام پذیرد. با تقارن این عامل با تحولات غرب/شرق، آیا معیارهای مرسوم حسابداری، دیگر به عنوان اطلاعات اصلی برای تحلیلگری و واکنش به شمار نخواهد آمد و تنها به عنوان مکمل گزارشهای توصیفی تلقی خواهد شد؟

اخلاق حرفه‌ای و زنجیره کامل گزارشگری مالی

نکته دوم من روی اخلاق حرفه‌ای متمرکز است.

خدمت به منافع عمومی بر زمینه‌ای از اخلاق حرفه‌ای استوار است و این واقعیت تغییر نخواهد کرد. حرفه ما بر پایه توسعه پایدار، ثبات رویه، یکنواختی و اعتبار، استقلال و درستکاری بنا شده و به آن متعهد است. اینها ارزشهای ماندگاری هستند که نشانه‌های حرفه ما به شمار می‌آیند. اگر قرار است به بهترین نحو در خدمت منافع عمومی باشیم، این ارزشها می‌بایست از سوی نهادهای حرفه‌ای حسابداری پشتیبانی و تقویت شوند. این ارزشها می‌بایست واکنشهای آینده ما به روندهای جهانی را که به آنها اشاره داشتیم پایه‌ریزی کنند.

تمامی کارکنان و داوطلبان فعال در فدراسیون، ارزشهایی را که معرف آنها هستیم یعنی درستکاری، شفاف‌سازی و تخصص، با آغوش باز می‌پذیرند و گسترش می‌دهند. این ارزشها در برنامه راهبردی ما، در استانداردهای حرفه‌ای ما و در فرایندهای تصمیمگیری ما و به همین ترتیب در آیین رفتار حرفه‌ای فدراسیون، منعکس است. این ارزشها برای تمامی حسابداران حرفه‌ای که در محیط کسب و کار، در محیط حرفه و در دولت کار می‌کنند قابل اجراست. آیین رفتار حرفه‌ای ما تمام ویژگیهای شخصی را که حسابداران امروز و فردا باید دارا باشند یعنی درستکاری، بی‌طرفی، شایستگی و قضاوت حرفه‌ای، مراقبت حرفه‌ای، رازداری و رفتار حرفه‌ای، دربرمی‌گیرد.

در آینده کوشش برای افزایش اهمیت اخلاق حرفه‌ای در سراسر زنجیره گزارشگری مالی مهمتر نیز خواهد شد. زیرا

همان گونه که در گزارش مستقل و ابتکاری فدراسیون در مورد «بازسازی اعتماد عمومی در گزارشگری مالی» که توسط گروه کاری به ریاست **جان کرو** (John Crow) رئیس کل پیشین بانک کانادا تهیه شده و دو سال پیش منتشر شد، اشاره شده است، کوتاهی در تشخیص اولویت درستکاری، سهمی مهم در رسواییهای مالی سالهای اخیر داشته است.

توصیه اصلی این بود که می بایست آیین اخلاق سازمانی موثرتری ایجاد و به طور فعال نظارت شود. ما، غالباً در گذشته می شنیدیم که مدیران مالی به عنوان تنها عنصر آگاه هیئت مدیره عمل کرده اند. البته بدون کم بها دادن به اهمیت مدیر مالی، رفتار اخلاقی می بایست در مرکز هیئت مدیره و کل شرکت قرار داشته باشد.

بنابراین با توجه به این که تاکید زیادتر از حد در این باره که فرهنگ حاکم بر سازمان باید از سوی سطوح بالای مدیریت مطرح شود، میسر نیست، همه حسابداران حرفه ای نقشی اصلی در کمک واقعی به توسعه ارزشهای اخلاقی در سراسر سازمان دارند. افزون بر این ما به عنوان تهیه کنندگان اطلاعات مالی در شرایطی دلخواه برای گسترش اخلاقیات از طریق گزارشگری مالی و از بهترین نقطه آغاز قرار داریم.

همان گونه که کمیته حسابداران حرفه ای در کسب و کار، در گزارش خود با عنوان «راهبری سازمانی» آورده است، یک مدار خوب از درستکاری و اخلاق حرفه ای هم برای راهبری مطلوب و هم برای رشد شرکت ضروری است. هیچ گونه تضادی میان درستی و سودآوری نمی بایست وجود داشته باشد. بنابراین ما در حال تهیه رهنمودی هستیم که به حسابداران حرفه ای در کسب و کار کمک کنیم تا آیین اخلاق سازمانی را ایجاد و سازمان دهند.

عملکرد سازمانی - جهانی اندیشیدن

نکته سوم من در مورد پشتیبانی از عملکرد سازمانی از طریق جهانی اندیشیدن است.

ما در سراسر جهان، هم در کشورهای توسعه یافته و هم در کشورهای در حال توسعه، در قبال حرفه خود وظیفه داریم عهده دار موارد زیر باشیم:

- ارزشهای پایداری که در مورد آنها صحبت کردم، تعهدمان به منافع عمومی و اخلاق حرفه ای،
 - مزایای استانداردهای جهانی، به اتکای حسابداری به عنوان زبان بین المللی کسب و کار، و
 - اعتماد در بازارهای سرمایه.
- ما برای این که اکنون و برای نسلهای آینده سودمند باشیم در جای خوبی قرار داریم.

حرفه ما به عنوان یکی از کانالهای اصلی مبارزه با فساد مالی مطرح است و پوشیده نیست که بسیاری از اقتصادهای در حال توسعه با مشکلاتی در این جبهه روبرویند که اغلب از ناحیه کسانی هدایت می شود که در کشورهای توسعه یافته هستند و به عنوان مثال برای دستیابی به مزایا پیشنهاد رشوه می دهند و بسیاری از این موارد ناشی از فقر است. برای مثال تخصیص نادرست کمکهای مالی بخشی از مباحثات **گروه ۸ (G8)** بوده است. بنابراین ما نیاز داریم حرفه قدرتمندی را بسازیم که بتواند اطمینان دهد که وجوه مناسب در محلهای درست مصرف می شود.

حرفه ما همچنین کانال اصلی آموزش است و نه سن، نه جنسیت و نه فرهنگ موانعی برای حسابدار حرفه ای شدن به شمار نمی آیند.

نیروی کار دائمی ملل در حال توسعه (DNPTF) وابسته به فدراسیون بین المللی حسابداران با مشارکت سازمانهایی نظیر بانک جهانی و انکتاد مشغول کار است. ما در کشورهای در حال توسعه، در کار ایجاد حرفه های حسابداری مسئول هستیم و به حمایت از توسعه زیر ساخت مالی که حرفه مان در آن فعالیت می کند، می پردازیم. این افراد حرفه ای کسانی هستند که شرکتهای دولتها و موسسه ها را به سوی آینده هدایت خواهند کرد.

نتیجه گیری

آینده حرفه حسابداری به وارد بودن، بروز بودن و بازار مداری وابسته است، اما پیش از هر چیز به طور اساسی به نمایش حرفه ای گری، عمل به منافع عمومی و از دست ندادن هدف اصلیمان به عنوان نگاهبانان شفافیت و درستی در گزارشگری مالی بستگی دارد. این کار نیازمند تمرکز بر روی اخلاق حرفه ای به عنوان

که کسی که بر افکار عصر خود اثر می گذارد، بر دوره های پس از آن نیز تاثیر می گذارد.

امروز حرفه ما نیازمند است تا مورد احترام و بانفوذ باشد اگر که قرار است خودمان در آینده این گونه باشیم.

اگر ما متعهد به مقدم داشتن منافع عمومی و زنده نگاه داشتن ارزشهای درستکاری، شفافیت و تخصص باشیم، آینده حرفه حسابداری روشن خواهد بود.

• حسابداران حرفه ای در محیط کسب و کار به خاطر نقشی که در ایجاد ثروت و مشارکت در راهبری درست و گزارشگری مالی مطلوب دارند کاملاً شاخص خواهند بود.

• حسابداران حرفه ای شاغل در بخش عمومی برای نقشی که در عملکرد درست، کارآمد و اخلاقی دولتها و حفظ حقوق شهروندان دارند، کاملاً مشخص خواهند بود.

• حسابداران حرفه ای در موسسات حسابرسی، برای نقشی که به عنوان حسابرس در تسهیل بازارهای سرمایه عادلانه و متشکل و به عنوان مشاور حرفه ای در ایجاد ثروت دارند، کاملاً مشخص خواهند بود.

اگر ما در تعهد خود به منافع عمومی و ارزشهای درست موفق نشویم، اعتماد عمومی را از دست خواهیم داد و دیگر حرفه حسابداری با این مشخصات را نخواهیم داشت. انتخاب دشواری است. من بر این باورم که ما به اتفاق را همان را درست انتخاب خواهیم کرد.

در کار با یکدیگر به عنوان یک حرفه جهانی ما ارزشهای درستکاری، شفافیت و تخصص را زنده نگاه خواهیم داشت و در همکاری با مراجع ذیصلاح، سرمایه گذاران و ذینفعان اعتماد عمومی قابل قبول را باز خواهیم یافت.

در همکاری با کشورهای در حال توسعه، ما به زیرساختهای مالی محکمی در سراسر جهان دست خواهیم یافت و با فقر خواهیم جنگید. در همکاری با یکدیگر، ما موفق خواهیم شد و جهان جای بهتری برای این همکاری خواهد بود.

منبع:

ICAEW Annual Conference, June 2005

تردیدی نیست که

یک حرفه حسابداری نیرومند

برای موفقیت اقتصادی هر کشوری

ضروری است

زیربنای هدف یادشده و جهانی اندیشیدن و عمل کردن در سطح محلی برای دستیابی به آن هدف است.

این هدفها در مرکز کار هیئت قرار دارند و همچنین این فکر